

Sygn. akt VIII GC 356/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska

Protokolant stażysta Kinga Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko A. N.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. N. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 145.936,18 zł (stu czterdziestu pięciu tysięcy dziewięciuset trzydziestu sześciu złotych osiemnastu groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 138.856,09 zł od dnia 3 kwietnia 2016 roku,

- 6.958,11 zł od dnia 26 kwietnia 2016 roku,

- 121,98 zł od dnia 11 lipca 2016 roku,

II. oddała powództwo, co do odsetek za dzień 2 kwietnia 2016 roku,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14.665,20 zł (czternastu tysięcy sześciuset sześćdziesięciu pięciu złotych dwudziestu groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 356/16

UZASADNIENIE

W dniu 11 lipca 2016 roku powódka (...) spółka akcyjna w W. złożyła pozew przeciwko A. N. o zapłatę kwoty 145.936,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot: 138.856,09 zł od dnia 2 kwietnia 2016 roku, 6.958,11 zł od dnia 26 kwietnia 2016 roku oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 121,98 zł od dnia wniesienia powództwa. Powódka wniosła również o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że przysługują jej (jako faktorowi) wobec pozwanego wymagalne wierzytelności wynikające z umów sprzedaży zawartych pomiędzy Z. S. (faktorantem) a pozwanym. Podała, że domaga się należności wynikających z dwóch faktur, z których jedna została częściowo uregulowana przez pozwanego oraz skapitalizowanych odsetek z opóźnienie liczonych od dnia wymagalności należności uiszczonej przez pozwanego, tj. kwoty 28.090,71 zł od dnia 26 kwietnia 2016 roku do dnia do dnia zapłaty (18 maja 2016 roku).

W dalszej części uzasadnienia pozwu powódka opisała przebieg współpracy pomiędzy Z. S. a pozwanym, korespondencję prowadzoną przez powódkę z pozwanym oraz wyraziła stanowisko odnoszące się do złożonej przez pozwanego reklamacji w dniu 22 kwietnia 2016 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany wskazał, że podnosi dwa zarzuty: odstąpienia od umowy sprzedaży oraz potrącenia wierzytelności w kwocie 4.416,91 zł.

Pozwany przyznał fakt zawarcia umów sprzedaży objętych spornymi fakturami. Podał, że zdecydował się na zakup od Z. S. towaru wyszczególnionego w fakturze (...), za który dokonał zapłaty i wskazał, że zamówienie nie zostało w pełni zrealizowane. Podniósł, że wezwanie pozwanego do faktoranta o skorygowanie faktury o kwotę 4.416,91 zł pozostało bez odpowiedzi.

Pozwany podał, że wyciągając wnioski z poprzednich transakcji zastrzegł, że płatność nastąpi dopiero po pełnym zrealizowaniu zamówienia, zaś warunkiem uzyskania zapłaty za zamówienia wynikające z faktur było wydanie towaru zgodnie z zawartą umową. Pozwany zajął stanowisko, że towar został dostarczony w stanie nie nadającym się do dalszego użytku. Wskazał, że gdyby wiedział w jakim stanie otrzyma palisady, nie złożyły oświadczeń załączonych do faktur.

Pozwany wskazał, że uchyla się o treści złożonych oświadczeń woli, wskazując, że złożone zostały pod wpływem błędu co do zgodności towaru z przedmiotem umowy.

Poza tym podał, że miał sam pojechać i dokonać odbioru towaru z placu sprzedawcy, a tymczasem to sprzedawca bez jakichkolwiek uzgodnień z pozwanym dokonał przewozu towaru na plac magazynowy. Dokumentacja sporządzona przez faktoranta wskazuje na daty odbioru 3 i 25 marca 2016 roku, lecz ze specyfikacji wysyłkowej wynika, że dostawa była realizowana w terminie późniejszym.

Odnosząc się do złożonej reklamacji pozwany wskazał, że stan towaru był niezgodny z umową, posiadał pęknięcia wzdłuż palisady, okorek, znaki chodników owadzych, niedopuszczalne krzywizny oraz zadziory. O wadach towaru powiadomił niezwłocznie faktoranta, który zapewnił go że sprawa zostanie pozytywnie załatwiona. W wyniku takich zapewnień złożył dalsze zamówienia.

Pozwany wskazał, że pismem z dnia 17 maja 2016 roku wezwał ostatecznie sprzedawcę do wymiany rzeczy wadliwych na rzeczy wolne od wad pod rygorem odstąpienia od umowy, zaś faktorant nie podjął czynności zmierzających do ustalenia stanu reklamowanego towaru.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka akcyjna w W. prowadziła do 1 września 2015 roku działalność pod nazwą (...) (...) (...) Polska. Spółka zajmuje się faktoringiem- działalnością finansową polegającą na świadczeniu usług finansowych dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poprzez nabywanie od nich wierzytelności potwierdzonych fakturami, przysługujących od kontrahentów.

Bezsporne,

W dniu 12 sierpnia 2015 roku powódka zawarła umowę faktoringu Nr (...) ze Z. S., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno- Usługowy (...) w K.. W umowie wskazano, że jej integralną część stanowią Ogólne Warunki Umowy wraz z załącznikami.

Dowód: umowa faktoringu k. 8-9, Ogólne Warunki Umowy k. 10-22, upoważnienie k. 23,

Kontrahentem Z. S. był A. N., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa CENTRUM (...) w D.. Współpraca stron polegała przede wszystkim na sprzedaży przez Z. S. pozwanemu półproduktów z drewna, które podlegały dalszej odsprzedaży. Przedmiotem działalności gospodarczej pozwanego jest bowiem sprzedaż drewna oraz materiałów budowlanych. Wymienione podmioty współpracowały od 2014 roku.

Z. S. zgłosił pozwanego jak odbiorcę (podmiot zobowiązany do zapłaty z tytułu wierzytelności nabytych), który został objęty umową faktoringu.

W dniu 21 sierpnia 2015 roku pozwany Z. S. zawiadomił pozwanego o zawarciu z powódką umowy faktoringowej i wskazał, że na jej podstawie faktor nabywa i będzie nabywać wszystkie wierzytelności przysługujące wobec pozwanego.

Dowód: zgłoszenie odbiorców k. 24, zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 25, zeznania świadka M. D. k. 221-222,

W ramach współpracy gospodarczej w grudniu 2015 roku doszło pomiędzy stronami do zawarcia umowy sprzedaży płotów. Z tego tytułu wystawiona została przez Z. S. faktura VAT (...) opiewająca na kwotę 195.768,15 zł. Termin zapłaty przypadła na dzień 17 stycznia 2016 roku. Na fakturze została umieszczona pieczęć o przeniesieniu wierzytelności wynikającej z faktury na powódkę oraz podano, że jedynie płatność na podany na pieczęci rachunek zwalnia z długu.

W korespondencji elektronicznej z dnia 22 lutego 2016 roku skierowanej do Z. S. pozwany wskazał, że dostarczono towar o wartości jedynie około 140.000,00 zł i „tylko do tego poziomu ma zamiar uregulować fakturę”.

Dowód: faktura VAT nr (...) k. 129, wiadomość e-mail z dnia 22 lutego 2016 roku k. 139,

Od wiosny 2015 roku pomiędzy Z. S. a A. N. toczyły się rozmowy dotyczące zakupu przez pozwanego palisad i desek. Towar, który miał być sprzedany pozwanemu był składowany na placu (...) od jesieni 2015.

Pozwany bywał w przedsiębiorstwie (...), oglądał towar i zapewniał Z. S., że dokona odbioru towaru.

Przed dostarczeniem palisad i desek na plac magazynowy pozwanego, pozwany otrzymał od A. S. faktury VAT potwierdzające zawarcie umowy.

W dniu 3 marca 2016 roku została wystawiona faktura VAT nr (...) opiewająca na kwotę 138.856,09 zł. Termin zapłaty został wyznaczony na dzień 2 kwietnia 2016 roku.

Kolejna faktura została wystawiona przez Z. S. w dniu 25 marca 2016 roku. Faktura nosiła numer (...) i opiewała na kwotę 35.867,82 zł. Termin zapłaty przypadał na dzień 24 kwietnia 2016 roku.

Obie faktury były ostemplowane pieczęcią informującą o przeniesieniu wierzytelności na powódkę i zawierały adnotację o następującej treści: „jedynie płatność na rachunek nr (...) zwalnia z długu”. Powyższy numer został umieszczony na fakturach w miejscach przeznaczonych na wskazanie konta dla dokonania płatności wierzytelności, na którą wystawiono fakturę.

Do każdej z faktur dołączone zostało oświadczenie odbiorcy potwierdzające istnienie i bezsporność wierzytelności stwierdzonej w fakturze. W oświadczeniach zawarte zostało stwierdzenie potwierdzające odbiór jakościowy i ilościowy towarów wskazanych w fakturach i zobowiązanie do przekazania należności wynikających z faktur na rachunek powódki. Oświadczenia zostały podpisane przez pozwanego i opatrzone pieczęcią jego firmy.

Towar ujęty w fakturach dostarczany został pozwanemu w okresie od dnia 3 marca 2016 roku do 27 marca 2016 roku na plac składowy przedsiębiorstwa przez firmę transportową należącą do żony Z. S.. Dokumentami potwierdzającym odbiór towaru były specyfikacje wysyłkowe, gdzie podano numer faktury, sprzedawcę, kupującego, miejsce rozładunku, rodzaj i ilość dostarczanego towaru, podpis odbiorcy oraz datę odbioru.

Osoba odbierająca towar w imieniu pozwanego potwierdziła datę odbioru towaru na specyfikacjach wysyłkowych. Na placu magazynowym przedsiębiorstwa pozwanego znajduje się biuro przeznaczone dla osób zajmujących się przyjmowaniem towaru.

Następnie upoważniona do składania oświadczeń woli w imieniu Z. S. - - K. S., zgłosiła kolejno w dniach 10 oraz 29 marca 2016 roku wierzytelności objęte obciążającymi pozwanego fakturami VAT powódce.

Dowód: faktury VAT k. 27, 30, oświadczenia odbiorcy do faktur k. 28,31, zgłoszenia wierzytelności k. 26, 29, specyfikacje wysyłkowe k. 122-128, wiadomość e- mail z dnia 3 marca 2016 roku k. 140, wiadomość e- mail z dnia 25 marca 2016 roku k. 141, zeznania świadka M. D. k. 221-222, zeznania świadka Z. S. k. 243-248,

W dniu 5 kwietnia 2016 roku zamówienie na kolejne palisady zostało wystawione przez pozwanego i skierowane do Z. S.. Zamówienie opiewało na kwotę 163.884,71 zł. Zamówienie nie zostało zrealizowane przez Z. S..

Z. S. poinformował pozwanego, że warunkiem realizacji kolejnych zamówień jest zapłata zaległych faktur.

Dowód: zamówienie k. 230, zeznania Z. S. k. 243-248,

W dniu 11 kwietnia 2016 roku w rozmowie telefonicznej pozwany poinformował pracownika powódki I. P., że do dnia 15 kwietnia zapłaci należność z faktury nr (...), zaś w dniu 19 kwietnia 2016 roku poinformował, że złoży do tej faktury reklamację. W dniu 26 kwietnia 2016 roku w rozmowie z K. K. pozwany stwierdził, że towar z faktury nr (...) zwrócił sprzedawcy.

Dowód: informacje k. 73, 74, 75,

W dniu 19 kwietnia 2016 roku pozwany przesłał Z. S. zamówienie na szczeble oraz zamówił deskę. W korespondencji elektronicznej wskazał, że w dniu następnym odniesie się do dostawy palisady z propozycją rozwiązania reklamacji.

Również te zamówienia nie zostały zrealizowane z uwagi na brak zapłaty za poprzednio wystawione faktury.

Dowód: wiadomość e- mail z dnia 19 kwietnia 2016 roku k. 142, zamówienie k.231, wiadomość e- mail k. 232,

W dniu 22 kwietnia 2016 roku pozwany skierował do Z. S. pismo „w sprawie reklamacji dotyczącej dostarczonego towaru na podstawie faktur VAT: (...) z dnia 3 marca 2016 roku oraz (...) z dnia 25 marca 2016 roku.

Uzasadniając reklamację towaru z faktury VAT z dnia 3 marca 2016 roku pozwany wskazał na liczne pęknięcia wzdłużne palisady, okorek, znaki chodników owadzych, niedopuszczalne krzywizny, zadziory spowodowane wadliwą obróbką. Pozwany wskazał, że ze względu na wymienione wady dokonuje reklamacji całości towaru, gdyż jest to towar niehandlowy.

Uzasadniając reklamację towaru z faktury (...) pozwany wskazał, że towar posiada niedopuszczalne krzywizny, zadziory, okorek. Wady tego towaru pozwany wycenił na kwotę 2.531,20 zł w załączniku nr 1 do pisma reklamacyjnego.

Pozwany załączył dokumentację fotograficzną oraz wskazał, że zareklamowany towar pozostaje do dyspozycji pozwanego na placu magazynowym w G..

Dowód: pismo z dnia 22 kwietnia 2016 roku wraz z załącznikiem nr 1 i dokumentacją fotograficzną k. 44-72,

W piśmie z dnia 12 maja 2016 roku, skierowanym do powódki, Z. S. ustosunkował się do reklamacji z dnia 22 kwietnia 2016 roku. Wyjaśnił, że w dniu 14 kwietnia 2016 roku w firmie pozwanego prowadził rozmowy na temat otrzymanych zamówień i dalszej współpracy. Podczas wizyty nie zostały zgłoszone żadne uwagi dotyczące dostarczonego towaru. Po rozmowach pozwany złożył w dniu 19 kwietnia 2016 roku zamówienie. Z. S. podał, że nie podjął się realizacji nowego

zamówienia, ze względu na znaczne opóźnienia ze strony pozwanego w zapłacie faktur. Reklamację złożoną przez pozwanego uznał za bezzasadną.

Dowód: pismo z dnia 12 maja 2016 roku k. 43,

W dniu 12 maja 2016 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty należności wynikających z faktur. W odpowiedzi na wezwanie pełnomocnik pozwanego, pismem z dnia 17 maja 2016 roku, odmówił zapłaty żądanych należności do czasu wymiany przez Z. S. sprzedanych produktów na wolne od wad. Wskazał, że dostarczone pozwanemu przez faktoranta rzeczy miały wady.

W piśmie skierowanym do Z. S. pozwany wezwał go do wymiany rzeczy ujętych w fakturach na wolne od wad pod rygorem odstąpienia od umowy oraz zakończenia współpracy. Wskazał, że w dniu 22 kwietnia 2016 roku skorzystał z uprawnień wynikających z rękojmi. Poza tym podniósł, że faktury zostały wystawione przed dostarczeniem towaru, zaś zamówienie z dnia 18 grudnia 2015 roku nie zostało w pełni zrealizowane.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 35-36, potwierdzenie odbioru k. 37, odpowiedź na wezwanie do zapłaty k. 38-40, odpowiedź na wezwanie do zapłaty k. 131-132, ostateczne wezwanie k.133-134,

W dniu 18 maja 2016 roku A. N. dokonał zapłaty kwoty 28.909,71 zł tytułem należności wynikających z faktury VAT nr (...). Do zapłaty z tytułu wymienionej faktury pozostała kwota 6.958,11 zł. Na potwierdzeniu wskazano, że dotyczy ono „zapłaty faktury (...) minus reklamacja 2541,20 zł minus braki w dostawie (...),91”.

Dowód: potwierdzenie przelewu k. 32, informacja z systemu powódki k. 33,

W dniu 23 maja 2016 roku I. P. poinformowała w rozmowie telefonicznej pozwanego, że jeżeli do dnia 2 czerwca 2016 roku nie nastąpi zapłata należności, sprawa zostanie skierowana do sądu.

Dowód: informacja k. 76,

Pismem z dnia 1 czerwca 2016 roku pełnomocnik Z. S. M. M. wskazała, że brak jest podstaw do żądania przez pozwanego wydania rzeczy wolnych od wad. Uzasadniła to stanowisko tym, że pozwany złożył wcześniej oświadczenia o braku zastrzeżeń co do jakości zamówionego i następnie zakupionego towaru, wcześniejszymi kilkukrotnymi oględzinami towaru dokonanymi jeszcze w zakładzie (...). Ponadto podała, że w dniach 5 oraz 19 kwietnia 2016 roku pozwany zdecydował się na złożenie kolejnych zamówień, a podczas spotkania ze Z. S. w dniu 14 maja 2016 roku nie wspominał o wadach dostarczonego towaru zapewniając o woli kontynuacji współpracy. Poza tym pełnomocnik podkreślił, że Z. S. nie ukrywał żadnych wad towaru.

Pełnomocnik powołał się na art. 563 k.c. wskazując na utratę uprawnień z tytułu rękojmi.

Dowód: pismo z dnia 1 czerwca 2016 roku k. 41-42,

Pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku skierowanym do Z. S. pełnomocnik pozwanego wskazał, że odstępuje od umowy sprzedaży i wezwał go do odbioru towaru. O powyższym pełnomocnik pozwanego zawiadomił powódkę pismem z dnia 8 lipca 2016 roku.

Dowód: pismo z dnia 30 czerwca 2016 roku k. 135-136, pismo z dnia 8 lipca 2016 roku k. 137-138,

Palisady o średnicy 8x250 i 10x250 pozwany zamawiał w przedsiębiorstwie (...). Palisady kupował również od innych dostawców.

Dowód: oświadczenie, faktury VAT k. 143-154, zeznania świadka J. S. k.222-223,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione niemal w całości. Oddalenie powództwa obejmowało bowiem jeden dzień odsetek liczonych za dzień 2 kwietnia 2016 roku od kwoty 138.856,09 zł. Termin zapłaty wymienionej kwoty przypadła na dzień 2 kwietnia 2016 roku. Pozwany pozostawał więc w opóźnieniu od dnia 3 kwietnia 2016 roku nie zaś od dnia 2 kwietnia 2016 roku, jak wskazano w pozwie.

Legitymacja powódki nie budziła wątpliwości. Poza sporem pozostawała bowiem okoliczność zawarcia pomiędzy powódką a Z. S. umowy faktoringu, która zgodnie z zasadą swobody umów jest dopuszczalna w polskim systemie prawnym (art. 353¹ k.c.). Na mocy umowy powódka zobowiązała się do świadczenia usług faktoringu polegających na nabywaniu wierzytelności przysługujących Z. S. od odbiorców, powstałych z tytułu umów sprzedaży towarów lub praw lub świadczenia usług w ramach prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

Nabycie przez powódkę od Z. S. wierzytelności objętych fakturami o numerach (...) wykazane zostało przez powódkę dokumentami prywatnymi w postaci: umowy faktoringu wraz ogólnymi warunkami umowy, upoważnienia, zgłoszenia odbiorców, zawiadomienia o przelewie wierzytelności, zgłoszeń wierzytelności, faktur VAT i zgłoszeń odbiorcy.

Przez umowę faktoringu rozumie się umowę, na podstawie której jedna strona (faktor) nabywa lub zobowiązuje się nabywać od drugiej strony (faktoranta) wierzytelności pieniężne, niewymagalne, krótkoterminowe, z zawieranych przez nią ze swymi klientami w ramach bieżącej działalności gospodarczej umów sprzedaży, zamiany lub umów o świadczenie usług. Faktoring uważany jest za umowę łączącą elementy różnych umów. np. cesji wierzytelności i umowy zlecenia.

Do umowy faktoringu należy zatem stosować regulacje dotyczące umowy przelewu wierzytelności określone w kodeksie cywilnym (art. 509 k.c. i nast.). Stosownie do art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zgodnie z treścią art. 509 § 2 k.c. wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa. Oznacza to, że w chwili zawarcia umowy przelewu zbywca traci wszelkie uprawnienia przysługujące wierzycielowi względem stosunku prawnego wiążącego go z dłużnikiem. Art. 512 k.c. stanowi, że dopóki zbywca nie zawiadomi dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba, że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik o wiedział o przelewie. Oznacza to, że czynności prawne dokonywane pomiędzy zbywcą a dłużnikiem wiążą nabywcę, jednakże granicą w tym wypadku jest moment, gdy dłużnik poweźmie wiadomość o zawarciu umowy przelewu wierzytelności. Z powyższych względów dłużnik ze zbywcą nie może skutecznie dokonywać czynności prawnych względem wierzytelności będącej przedmiotem przelewu, jeśli został uprzednio o przelewie przez zbywcę wierzytelności zawiadomiony.

W niniejszej sprawie pozwany nie tylko został zawiadomiony przez zbywcę o cesji wierzytelności, ale również wyraził zgodę na tę cesję i potwierdził, że płatności za istniejące i przyszłe faktury będzie dokonywać wyłącznie na rachunek nabywcy, tj. powódki. Dodatkowo pozwany uznał swój dług względem powódki w wysokości wynikającej z objętych niniejszym pozwem faktur, co wynika jednoznacznie z oświadczeń odbiorcy (k.28, 31).

Należy również wskazać, że przelew wierzytelności, jako nabycie pochodne, prowadzi do uzyskania przez cesjonariusza wierzytelności w takim stanie, w jakim ona przysługiwała lub przysługiwałaby cedentowi. Jednak ze względu na to, że przelew nie wymaga zgody dłużnika, fundamentalne znaczenie ma zasada, w myśl której dłużnikowi przysługują przeciwko cesjonariuszowi wszelkie zarzuty, które miał przeciwko cedentowi w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.; por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 r., III CZP 81/01, OSNC 2002, nr 11 poz. 131). Należy podzielić pogląd, że chodzi tu o ogół zarzutów mających już w chwili zawarcia umowy przelewu swą podstawę w zdarzeniu lub stosunku prawnym, z którego wynika przelana wierzytelność, także więc o te zarzuty, których przesłanki dopełniły się ostatecznie dopiero po powzięciu przez dłużnika wiadomości o przelewie, wystarcza bowiem, żeby sama podstawa zarzutu powstała przed powzięciem przez dłużnika wiadomości o przelewie. Nie ulega przy tym wątpliwości objęcie zakresem zarzutów przysługujących dłużnikowi na podstawie art. 513 § 1 k.c. również okoliczności, których podniesienie przez dłużnika w stosunku do cesjonariusza zakłada uprzednie wykonanie

określonego prawa kształtującego, np. uprawnienia do odstąpienia od umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2007 r., IV CSK 160/07, OSNC 2008/12/141, Biul. SN 2008/2/15, LEX nr 349895).

W niniejszym postępowaniu strona powodowa, jako faktor, domagała się zapłaty ceny za dostarczone i odebrane przez pozwanego towary objęte fakturami (...).

Podstawę prawną wniesionego powództwa stanowił więc przepis art. 535 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Sprzedaż jest umową dwustronnie zobowiązującą. Do podstawowych obowiązków sprzedającego należą przeniesienie na kupującego własności rzeczy oraz jej wydanie kupującemu.

Należy podkreślić, że pozwany nie podważył zawarcia ze Z. S. umów sprzedaży towarów w postaci palisad i desek, co znalazło odzwierciedlenie w wystawionych przez Z. S. fakturach VAT nr (...). Ważność i skuteczność tych umów nie budziła wątpliwości Sądu. Znajdujące się w aktach sprawy dowody w postaci specyfikacji wysyłkowych potwierdzają odbiór towaru przez pozwanego w okresie od 3 do 27 marca 2016 roku.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była ocena skuteczności odstąpienia pozwanego od zawartych umów sprzedaży. Pozwany, dążąc do oddalenia powództwa wskazywał bowiem, że złożył sprzedawcy oświadczenie o odstąpieniu od umów sprzedaży (poprzedzone żądaniem dostarczenia rzeczy wolnych od wad), na podstawie których powódka dochodzi zapłaty w niniejszym postępowaniu. Zdaniem pozwanego dostarczony mu towar okazał się wadliwy, zaś składając oświadczenie odbiorcy- potwierdzając dobrą jakość przedmiotu sprzedaży pozostawał pod wpływem błędu.

Przesłanki odstąpienia od umowy sprzedaży w wypadku, gdy rzecz sprzedana jest wadliwa reguluje art. 560 k.c. Stosownie do § 1 tego artykułu, jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. Jednakże kupujący nie może od umowy odstąpić, jeżeli sprzedawca niezwłocznie wymieni rzecz wadliwą na rzecz wolną od wad albo niezwłocznie wady usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona przez sprzedawcę lub naprawiana, chyba że wady są nieistotne.

Uprawnienie do odstąpienia od umowy ma charakter prawa kształtującego. Oświadczenie kupującego o odstąpieniu - jeżeli nie występuje sytuacja przewidziana w art. 560 § 1 zd. 2 k.c., powoduje więc upadek z mocą wsteczną sprzedaży i tym samym wyklucza realizację pozostałych uprawnień. Zgodnie bowiem z art. 560 § 2 k.c., jeżeli kupujący odstępuje od umowy z powodu wady rzeczy sprzedanej, strony powinny sobie nawzajem zwrócić otrzymane świadczenia według przepisów o odstąpieniu od umowy wzajemnej.

Prawna możliwość realizacji przez kupującego jego uprawnień wynikających z rękojmi uzależniona jest jednak od dokonania przez niego określonych aktów staranności. Do aktów tych należy obowiązek zbadania nabytej rzeczy oraz obowiązek zawiadomienia sprzedawcy o wykrytej wadzie w określonym terminie. Zgodnie z art. 563 § 1 k.c., kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy, jeżeli nie zawiadomi sprzedawcy o wadzie w ciągu miesiąca od jej wykrycia, a w wypadku gdy zbadanie rzeczy jest w danych stosunkach przyjęte, jeżeli nie zawiadomi sprzedawcy o wadzie w ciągu miesiąca po upływie czasu, w którym przy zachowaniu należytej staranności mógł ją wykryć. Stosownie natomiast do § 2 tego artykułu, przy sprzedaży między osobami prowadzącymi działalność gospodarczą utrata uprawnień z tytułu rękojmi następuje, jeżeli kupujący nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu.

W świetle brzmienia powyższego przepisu przy sprzedaży między osobami prowadzącymi działalność gospodarczą utrata uprawnień z tytułu rękojmi następuje we wcześniejszym terminie, tj. jeżeli kupujący nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu.

W ocenie Sądu pozwany nie wykazał, aby dochował należytej staranności, zbadał wydany towar i zawiadomił niezwłocznie sprzedawcę o wadach. Jak wynika z adnotacji na specyfikacjach wysyłkowych pierwsza partia towaru została dostarczona pozwanemu w dniu 16, zaś ostatnia w dniu 27 marca 2016 roku. Po odbiorze całości towaru pozwany wielokrotnie kontaktował się ze sprzedawcą (składał kolejne zamówienia w przedsiębiorstwie (...)) i do dnia 19 kwietnia 2016 roku nie zgłaszał jakichkolwiek zastrzeżeń, co do jakości towaru. Poza tym kontaktował się z nim przedstawiciel powódki, którego pozwany zapewniał, że dokona zapłaty należności za towar. Dopiero w korespondencji elektronicznej z dnia 19 kwietnia 2016 roku znajduje się informacja o zamiarze złożenia reklamacji. Natomiast w dniu 22 kwietnia 2016 roku pozwany złożył pismo informujące o wadach.

Z zeznań świadka M. D. oraz z zeznań pozwanego wynika, że „zła jakość towaru odkryta została, gdyż jedna z paczek pękła i można było zobaczyć, co jest w środku”. Zaistniała sytuacja świadczy jedynie o braku staranności pozwanego w weryfikacji jakości kupionego towaru. Zwrócić należy uwagę w tym momencie na zeznania świadka Z. S., który wskazał, że jakość sprzedawanych przez niego towarów jest weryfikowana przez klienta przy odbiorze. Poza tym świadek zeznał, że w toku współpracy stron zdarzały się sytuacje, że towar kupiony przez pozwanego był wysyłany bezpośrednio z placu składowego świadka do klienta pozwanego. Wówczas jakość towaru była badana przy wysyłce przez pracownika pozwanego, który uczestniczył w załadunku towaru. Nadto brak jest podstaw aby odmówić wiary zeznaniom Z. S., co do tego, że rozmowy o sprzedaży pozwanemu palisady toczyły się pomiędzy stronami od wiosny 2015 roku, zaś towar znajdował się na placu składowym świadka już od jesieni 2015 roku i pozwany miał możliwość wielokrotnej weryfikacji towaru, gdyż dochodziło do częstych spotkań stron na terenie firmy świadka. Zdaniem świadka jakość towaru była pozwanemu znana.

Powyższe świadczy o tym, że pozwany miał możliwość zweryfikowania jakości towaru jeszcze przed dostarczeniem go na plac składowy jego przedsiębiorstwa. Niewątpliwie zaś możliwość taka istniała w momencie odbioru towaru. Skoro pozwany jest profesjonalistą, to przy zakupie tak dużych ilości towaru powinien wykazać się minimalną starannością i dokonać sprawdzenia jakości towaru chociażby w sposób wrywkowy, co być może pozwoliłoby na wykrycie wad już przy odbiorze.

Zarzuty pozwanego, co do pozostawiania w błędzie odnośnie potwierdzenia prawidłowej jakości towaru jawią się jako stworzone jedynie w celu uniknięcia zapłaty i nie znajdują pokrycia stanie faktycznym sprawy.

Na dłużniku, który chce skorzystać z zarzutów, o jakich mowa w art. 513 § 1 k.c., spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności, na które się powołuje. Natomiast w niniejszej sprawie w ocenie Sądu pozwany temu obowiązkowi nie sprostał.

Pozwany, dla zniweczenia obowiązku zapłaty ceny, podnosił również inne zarzuty, które w ocenie Sądu nie miały wpływu na rozstrzygnięcie.

Nie miała znaczenia dla oceny zasadności powództwa kwestia umowy dotyczącej transportu spornego towaru, w sytuacji, w której pozwany zaakceptował faktury i odebrał towar bez zastrzeżeń. Nadto brak jest konsekwencji w stanowisku pozwanego, który z jednej strony zaakceptował wcześniej obciążające go faktury, z drugiej strony zaskoczony był, że towar został dostarczony przez sprzedawcę na jego plac składowy. Stanowisko pozwanego jest tym bardziej niezrozumiałe, że świadek M. D. zeznał, że towar został przywieziony jak zawsze przez firmę transportową pana S..

Odnosząc się do stanowiska pozwanego dotyczącego potrącenia z faktury VAT nr (...) kwoty 4.416,91 zł podkreślić należy, że Sąd nie znalazł podstaw aby pomniejszyć zobowiązanie pozwanego o wymienioną kwotę.

Jak wynika z zeznań świadka Z. S. towar objęty fakturą VAT (...) odbierany był przez pozwanego z placu przedsiębiorstwa świadka. Świadek wskazał, że w jego ocenie zamówienie było w pełni zrealizowane. Pomimo, że pozwany zwracał się o skorygowanie faktury świadek nie wyraził na to zgody.

Pozwany nie przedstawił zaś w niniejszym procesie wystarczających dowodów pozwalających na zweryfikowanie jego stanowiska odnośnie ilości odebranego surowca w zestawieniu z ilością wynikającą z faktury. Takim dowodem nie jest nie podpisane zestawienie otrzymanego towaru, które nawet nie posiada waloru dokumentu prywatnego. Poza tym ze stanowiska powódki zajętego w piśmie przygotowawczym z dnia 27 stycznia 2017 roku wynika, że należność z faktury (...) została uregulowana przez pozwanego w 6 ratach. Pozwany nie wykazał zaś, że istnieją podstawy do zwrotu już wyegzekwowanej kwoty.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem pozwanego, że niewątpliwie ustalenie istnienia wad sprzedanych rzeczy wymagałoby wiadomości specjalnych. Sąd pominął jednak dowód z opinii biegłego uznając, że przeprowadzenie tego dowodu na okoliczności wskazane przez pozwanego w odpowiedzi na pozew byłoby nieprzydatne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ustalenia dokonane w niniejszym procesie dotyczące wiedzy pozwanego o jakości towaru w chwili zawarcia umowy oraz fakt utraty uprawnień z tytułu rękojmi eliminował potrzebę prowadzenia dowodzenia w zakresie postulowanym przez pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe roszczenie powódki okazało się zasadne i jako takie podlegało uwzględnieniu, o czym orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie wyżej powołanych przepisów.

Podstawę rozstrzygnięcia w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie stanowił przepis art. 481 k.c. Terminy wymagalności dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń określone zostały w fakturach VAT. W związku z tym odsetki zasądzone zostały od następnego dnia po dniu oznaczonym w fakturach VAT jako terminy zapłaty, o czym Sąd również orzekł w pkt I sentencji wyroku. Poza tym uzasadnione okazało się żądanie skapitalizowanych odsetek od kwoty 28.909,71 zł od dnia 27 kwietnia 2016 roku do dnia 18 maja 2016 roku. Odsetki te wyniosły 121,98 zł. Od tej kwoty, zgodnie z art. 482 k.c. należało zasądzić odsetki zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa.

Konsekwencją przegrania przez pozwanego sprawy jest obowiązek zwrotu powódce poniesionych przez nią kosztów procesu, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu wyrażoną w art. 98 §1 k.p.c..

Na koszty poniesione przez powódkę złożyła się opłata od pozwu wynosząca 7.297,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17,00 zł, wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powódkę w kwocie 7.200,00 zł oraz koszt dojazdu pełnomocnika na rozprawę w dniu 10 maja 2017 roku w wysokości 151,20 zł.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika uzasadnia §2 pkt 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Sygn. akt VIII GC 356/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)